

Artykuł recenzowany: Analiza wpływu struktury terenowej powiatu giżyckiego na liczbę zmian danych ewidencyjnych rejestrowanych w latach 1991-2007

WIĘKSZA ŚWIADOMOŚĆ, WIĘCEJ ZMIAN

STRESZCZENIE: Przeanalizowano wpływ struktury terenowej powiatu giżyckiego na liczbę zmian danych ewidencyjnych rejestrowanych w latach 1991-2007. Prace wykonano w ramach projektu badawczego promotorskiego nr NN526229933 pt. „Opracowanie metody łączenia – w jednolitym systemie zarządzania relacyjnymi bazami danych – zasobów niezależnych opisowych baz danych ewidencyjnych, wraz z zawartą w nich historią zmian danych ewidencyjnych”. Badania pokazały, że liczba zmian danych ewidencyjnych wynika średnio w 50% z kształtowania się struktury terenowej powiatu giżyckiego, a w szczególności z kształtowania się arealów gruntów użytkowanych rolniczo oraz powierzchni gruntów osób fizycznych.

ABSTRACT: The structure of Giżycko district into numbers of register data changes in 1991-2007 was analyzed. The study was made as a part of promoter project number NN526229933 “The work out of method of connecting in homogeneous system of management related databases – independent descriptive resources register databases including history of register data changes.” The study shows that the number of register data changes resulting in 50% average of shaping grounds structure in Giżycko district, but in particular of shaping agricultural usable areas and surfaces of land owners grounds.

JAN SACHRYŃ,
ANETA DĄBROWSKA

Od 1 stycznia 1999 r. obowiązuje w Polsce trójstopniowy podział terytorialny państwa na województwa, powiaty i gminy [ustawa z 24 lipca 1998 r.]. Utworzono wówczas 308 powiatów (w tym powiat giżycki leżący w centrum Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, obejmujący – od stycznia 2002 r. – 6 jednostek gminnych) i 65 miast na prawach powiatu [rozporządzenie Rady Ministrów z 7 sierpnia 1998 r.]. Dane zgromadzone w powiatowym

zasobie geodezyjno-kartograficznym, w tym w operacji ewidencji gruntów i budynków (katastrze nieruchomości), są podstawą realizacji różnorodnych zadań społeczno-gospodarczych i prawnych, przede wszystkim z zakresu gospodarki nieruchomościami, planowania inwestycji oraz sporządzania dokumentacji geodezyjno-kartograficznej do celów prawnych. Są to dane o rzeczywistych obiektach posiadających jednoznacznie odniesienie do przestrzeni 2D lub 3D oraz ich stanie prawnym i formie władania. Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy *Prawo geode-*

zyjne i kartograficzne „ewidencję gruntów i budynków oraz gleboznawczą klasyfikację gruntów prowadzą starostwie”.

Korzystanie z danych zawartych w operacji ewidencyjnym, m.in. z historii zmian, jest nieodzownym elementem codziennej pracy urzędników starostwa zarówno przy wprowadzaniu bieżących zmian w ewidencji, jak i przy wydawaniu wielu zaświadczeń: o tworzeniu działek, posiadaniu gospodarstw rolnych, dotyczących właścicieli i władających nieruchomościami, bądź innych, wymagających formy pisemnej (np. do celów

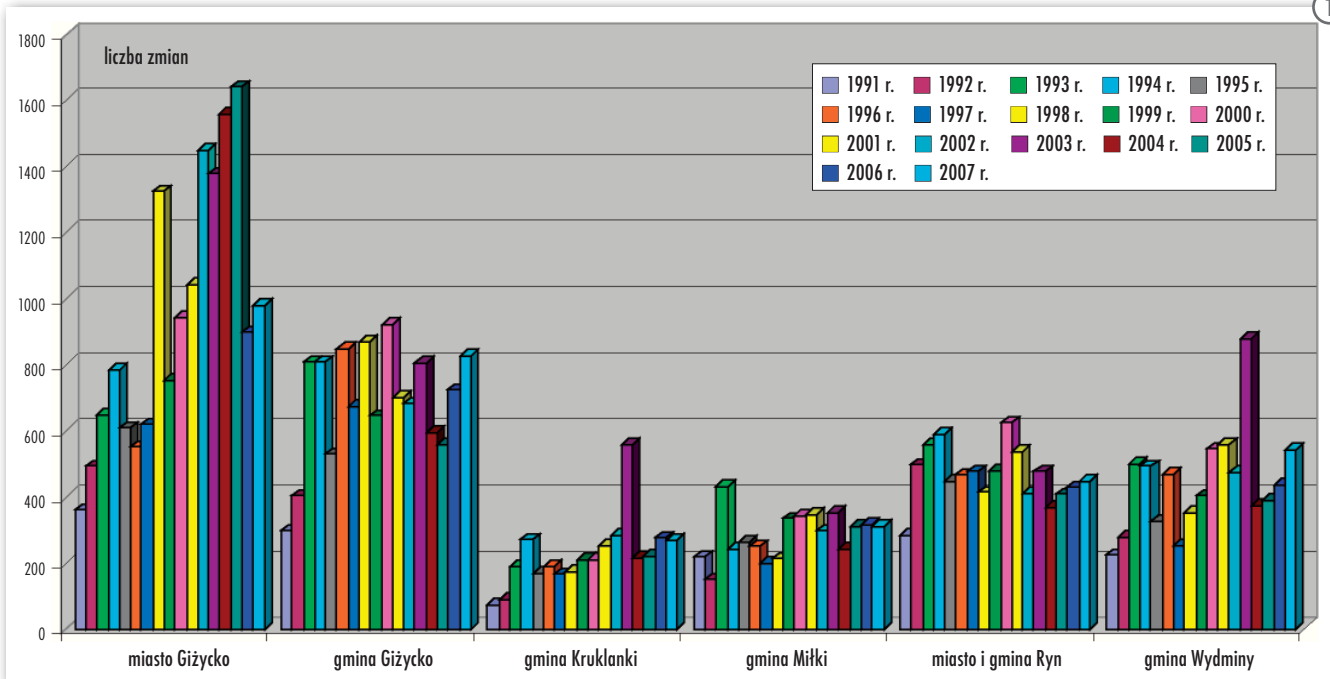
emerytalnych i rentowych). „Wykonując wymienione czynności pracownicy starostwa zmuszeni są do wyszukiwania żądanych informacji, śledząc historię zmian danych ewidencyjnych zarówno w programie EW-OPIS (w którym aktualnie pracują), jak i w programach EGB-III i MSEG, a niejednokrotnie muszą sięgać jeszcze bardziej wstecz do tradycyjnego (papierowego) rejestru gruntów. Śledzenie historii zmian danych ewidencyjnych w trzech różnych programach komputerowych naręcza pracownikom szeregu trudności w ich codziennej pracy” [Sachryń, Surowiec 2006].

W związku z powyższym postanowiono przeanalizować wpływ struktury terenowej powiatu giżyckiego na liczbę zmian danych ewidencyjnych rejestrowanych w latach 1991-2007. Prace wykonano w ramach projektu badawczego promotorskiego nr NN526229933 pt. „Opracowanie metody łączenia – w jednolitym systemie zarządzania relacyjnymi bazami danych – zasobów niezależnych opisowych baz danych ewidencyjnych, wraz z zawartą w nich historią zmian danych ewidencyjnych”.

TAB. 1. ZESTAWIENIE WYBRANYCH CHARAKTERYSTYK GMIN W POWIECIE GIŻYCKIM (STAN NA 31 GRUDNIA 2007 R.)

Nazwa gminy	Liczba obreńbów	Liczba ludności	Powierzchnia ewidencyjna [ha]	Powierzchnia poszczególnych użytków [ha]					Linia brzegowa wód [m]
				użytki rolne	grunty leśne	grunty zabudow.	grunty pod wodami	grunty osób fizycznych	
miasto Giżycko	3	30 119	1372	142	135	520	359	166	15 430
gmina Giżycko	22	7796	28 994	13 975	5025	665	7798	10 850	177 600
gmina Kruklanki	13	3181	20 076	6279	11 328	262	1549	5578	87 420
gmina Miłki	15	4109	16 962	10 615	2973	323	1795	7925	113 040
miasto i gmina Ryn	19	6200	21 120	11 812	5265	356	2210	6933	96 660
gmina Wydminy	22	7024	23 259	14 091	5536	390	1244	13 023	80 430
powiat giżycki	94	58 429	111 783	56 914	30 262	2516	14 955	44 475	570 580

pod wodami występuje na terenie gminy wiejskiej Giżycko (26,90% ogólnej powierzchni gminy) i ma ona aż 52,14% udziału we wszystkich gruntach pod wodami w powiecie. Z kolei największy procent gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych występuje na terenie gminy wiejskiej Kruklanki (56,43% ogólnej powierzchni gminy)

Rys. 1. Liczba zmian danych ewidencyjnych w gminach powiatu giżyckiego (1991-2007)

• BADANIE ZMIAN DANYCH EWIDENCYJNYCH (1991-2007)

Powiat giżycki obejmuje 6 gmin (tj. gminę miejską Giżycko, gminę miejsko-wiejską Ryn, gminy wiejskie: Giżycko, Kruklanki, Miłki i Wydminy) o łącznej powierzchni ewidencyjnej 1117,83 km², zamieszkałych przez prawie 60 tys. mieszkańców (tab. 1). W latach 1991-2007 pracownicy Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Starostwa Powiatowego w Giżycku wprowadzili 51 746 zmian danych ewidencyjnych, co w przeliczeniu na jedną gminę daje średnio blisko 500 zmian rocznie (tab. 2).

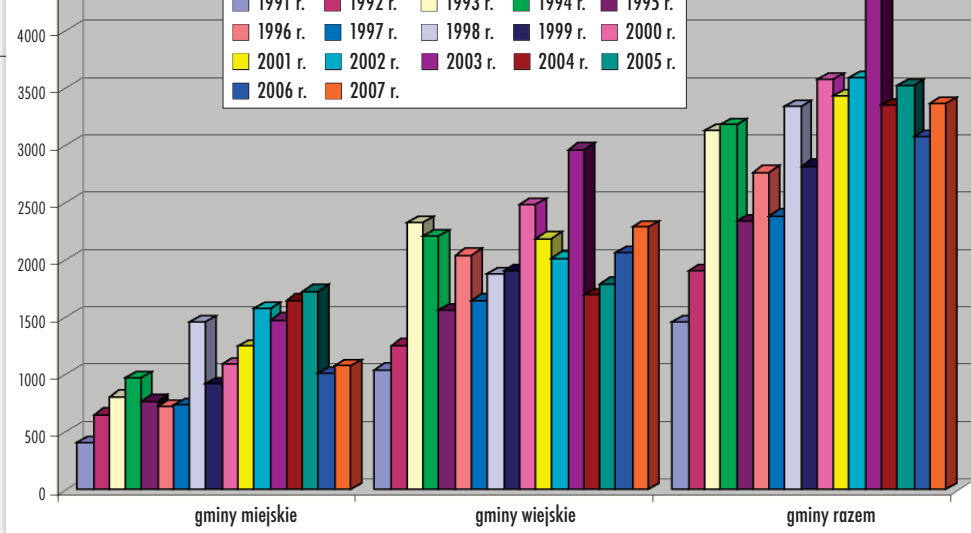
Największą liczbę zmian zarejestrowano w gminie miejskiej

Giżycko (średnio ok. 940 rocznie) – najmniejszej (zaledwie 1,23% ogólnej powierzchni powiatu giżyckiego), a zarazem najbardziej zaludnionej (aż 51,55% ogólnej liczby ludności). Zbliżoną liczbę zmian zarejestrowano w gminie wiejskiej Giżycko (ok. 690) – największej (25,94% ogólnej powierzchni powiatu), a zarazem drugiej pod względem liczby ludności (13,34% ogólnej liczby). Natomiast najmniejszą liczbę zmian zarejestrowano w gminie wiejskiej Kruklanki (poniżej 230) – czwartej pod względem powierzchni (17,96%), a zarazem najmniejszej pod względem liczby ludności (zaledwie 5,44% ogólnej liczby) – tab. 1, rys. 1.

Na uwagę zasługuje fakt, iż największy procent gruntów

TAB. 2. ZESTAWIENIE WYBRANYCH CHARAKTERYSTYK POWIATU GIŻYCKIEGO W LATACH 1991-2007 (STAN NA 31 GRUDNIA 2007 R.)

Rok	Liczba zmian	Powierzchnia ewidencyjna [ha]	Powierzchnia poszczególnych użytków [ha]				
			użytki rolne	grunty leśne	grunty zabudow.	grunty pod wodami	grunty osób fiz.
1991	1458	111 754	59 020	27 742	2150	14 928	30 346
1992	1912	111 761	58 944	27 799	2207	14 938	30 491
1993	3135	111 761	58 908	27 796	2216	14 938	30 754
1994	3187	111 770	58 883	27 800	2216	14 947	31 094
1995	2342	111 768	58 724	27 798	2218	14 946	31 965
1996	2769	111 769	58 484	27 868	2242	14 935	33 903
1997	2389	111 770	58 462	27 864	2255	14 933	36 995
1998	3344	111 770	58 300	27 875	2252	14 933	36 412
1999	2824	111 787	57 955	28 265	2270	14 932	36 711
2000	3580	111 821	57 256	29 059	2248	14 932	37 244
2001	3438	111 825	57 328	29 138	2238	14 933	38 444
2002	3593	111 812	57 272	29 152	2240	14 933	40 290
2003	4448	111 791	57 081	29 226	2441	14 932	40 742
2004	3353	111 773	57 082	29 665	2450	14 933	41 616
2005	3526	111 778	56 900	29 895	2475	14 932	42 276
2006	3080	111 783	56 893	30 085	2480	14 955	43 191
2007	3368	111 783	56 914	30 262	2516	14 955	44 475

Rys. 2. Liczba zmian danych ewidencyjnych w gminach miejskich i wiejskich powiatu giżyckiego (1991-2007)

TAB. 3. ZESTAWIENIE ZALEŻNOŚCI LICZBY ZMIAN DANYCH EWIDENCYJNYCH OD WYBRANYCH CHARAKTERYSTYK W GMINACH POWIATU GIŻYCKIEGO W LATACH 1991-2007

Nazwa gminy	Charakterystyki statystyczne (współczynnik)	Powierzchnia ewidencyjna	Powierzchnia poszczególnych użytków				
			użytki rolne	grunty leśne	grunty zabudowane	grunty pod wodami	grunty osób fizycznych
miasto i gmina Ryn	b	nieistotny	nieistotny	nieistotny	istotny	istotny	istotny
	a	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	istotny	nieistotny
	r	0,204357	0,14990	-0,121552	-0,466395	-0,588947	-0,219226
	r ²	0,041762	0,02247	0,014775	0,217524	0,346858	0,048060
miasto Giżycko	b	istotny	istotny	nieistotny	nieistotny	istotny	istotny
	a	istotny	istotny	istotny	istotny	istotny	istotny
	r	-0,782026	-0,674782	0,502042	0,588055	-0,674626	0,751803
	r ²	0,611564	0,455330	0,252046	0,345809	0,455120	0,565208
miasto Ryn	b	nieistotny	nieistotny	istotny	istotny	istotny	istotny
	a	nieistotny	nieistotny	istotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny
	r	-0,337357	0,346653	-0,516442	-0,343888	0	-0,319788
	r ²	0,113810	0,120168	0,266712	0,118259	0	0,102271
gminy miejskie	b	nieistotny	istotny	istotny	nieistotny	istotny	nieistotny
	a	nieistotny	istotny	istotny	istotny	istotny	istotny
	r	-0,385220	-0,706748	0,589476	0,603871	-0,649165	0,749524
	r ²	0,148395	0,499492	0,347482	0,364660	0,421416	0,561786
Giżycko	b	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny
	a	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny
	r	0,362430	-0,334110	0,233742	0,275294	-0,403485	0,364576
	r ²	0,131356	0,111629	0,054635	0,075787	0,16280	0,132916
Krukłanki	b	nieistotny	istotny	nieistotny	nieistotny	istotny	nieistotny
	a	nieistotny	istotny	nieistotny	nieistotny	istotny	nieistotny
	r	0,087585	-0,501051	0,391791	0,461959	-0,522531	0,458467
	r ²	0,007671	0,251052	0,153500	0,213406	0,273039	0,2101920
Miłki	b	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny
	a	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny
	r	-0,243490	-0,347024	0,374103	0,111825	0,201658	0,263832
	r ²	0,059287	0,120425	0,139953	0,012505	0,040666	0,069607
Ryn	b	nieistotny	nieistotny	nieistotny	istotny	nieistotny	istotny
	a	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny
	r	0,003846	-0,043096	0,077026	-0,437633	-0,365368	-0,013060
	r ²	0,000015	0,001857	0,005933	0,191523	0,133494	0,000171
Wydminy	b	istotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny
	a	istotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny
	r	0,505131	-0,450841	0,443672	0,158915	0,354413	0,389317
	r ²	0,255157	0,203258	0,196845	0,025254	0,125608	0,151567
gminy wiejskie	b	istotny	istotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny
	a	istotny	istotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny
	r	0,551795	-0,482732	0,382046	0,324777	-0,448663	0,401421
	r ²	0,304478	0,233030	0,145959	0,105480	0,201299	0,161139
powiat giżycki	b	istotny	istotny	istotny	nieistotny	nieistotny	nieistotny
	a	istotny	istotny	istotny	istotny	nieistotny	istotny
	r	0,606681	-0,719138	0,59912	0,549473	0,008257	0,645325
	r ²	0,368062	0,517160	0,358945	0,301921	0,000068	0,416444

i ma ona aż 37,43% udziału we wszystkich gruntach leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych powiatu (tab. 1).

• STRUKTURA TERENOWA A LICZBA ZMIAN DANYCH EWIDENCYJNYCH

Zmiany w strukturze terenowej zachodzące od 1989 r. znacząco wpłynęły w powiecie giżyckim na rejestrowaną liczbę zmian danych ewidencyjnych. Do przeprowadzenia analizy tego wpływu wybrano następujące charakterystyki: ogólną powierzchnię ewidencyjną oraz powierzchnie: użytków rolnych, gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych, gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, gruntów pod wodami, a także gruntów osób fizycznych (tab. 2). Poszczególne charakterystyki uznano za cechy statystycznie niezależne (x), natomiast liczbę zmian danych ewidencyjnych za cechę zależną (y).

Wykorzystując analizę korelacji i regresji, określono: stopień skorelowania rejestrowanej liczby zmian danych ewidencyjnych z pozostałymi analizowanymi zmiennymi (współczynnik korelacji r), stopień, w jakim cechy niezależne wpływały na cechę zależną (współczynnik determinacji r²) oraz istotność statystyczną współczynników (a, b) opisujących równanie regresji liniowej $y = ax + b$. Uzyskane wyniki przedstawiono zarówno w formie tabelarycznej, jak i graficznej (diagramy korelacyjne). Wyznaczono kierunek zależności, przeprowadzając tzw. linię trendu w ten sposób, aby łączne oddalenia punktów od tej linii były jak najmniejsze. Zależności funkcyjne nie występują w rzeczywistości (w badanych przypadkach), a punkty znajdują się w mniejszym lub większym oddaleniu od wykresu funkcji, tworząc tzw. smugę punktów. Kształt i rozmieszczenie tej smugi w układzie współrzędnych

informują o sile związku pomiędzy cechami oraz o jego kierunku. Interpretacja wyników wymaga odniesienia się zarówno do prezentowanych diagramów korelacyjnych, jak i do tabeli 3, gdyż nie wszystkie współczynniki a i b okazały się istotne statystycznie. W przypadku nieistotności któregośkolwiek ze współczynników równanie funkcji nie opisuje jednoznacznie badanych zależności, natomiast zamieszczone diagramy stanowią jedynie zobrazowanie badanej rzeczywistości.

Gdy współczynnik korelacji jest większy od zera, mówimy o dodatnim skorelowaniu analizowanych zmiennych, natomiast gdy jest mniejszy – o skorelowaniu ujemnym. Analizy wykonano zarówno dla całego powiatu, jak i z podziałem na gminy miejskie i gminy wiejskie oraz dla poszczególnych jednostek gminnych (rys. 2).

● POWIAT GIŻYCKI - GMINY RAZEM

W pierwszym etapie badań przeprowadzono analizy wpływu poszczególnych zmiennych niezależnych na liczbę zmian danych ewidencyjnych rejestrowanych w całym powiecie giżyckim. Na podstawie wykonanych analiz stwierdzono wysoki ujemny stopień skorelowania (współczynnik korelacji na poziomie -0,72) pomiędzy rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych a powierzchnią użytków rolnych. Stwierdzono również, że liczba zmian w 51,72% wynikała z kształtowania się powierzchni użytków rolnych powiatu (tab. 3 oraz rys. 3).

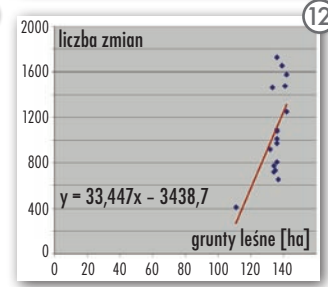
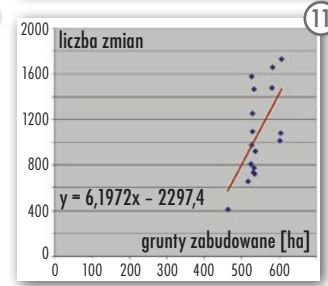
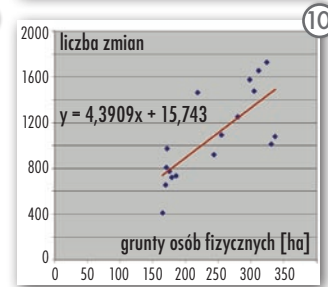
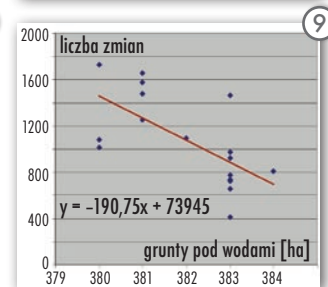
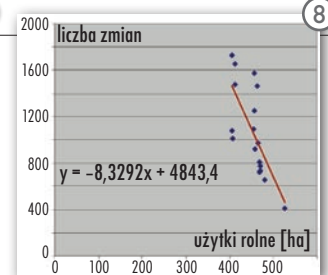
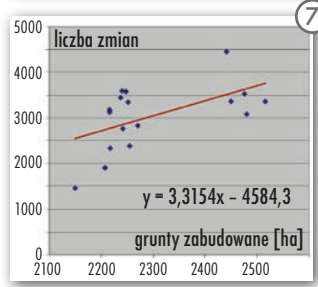
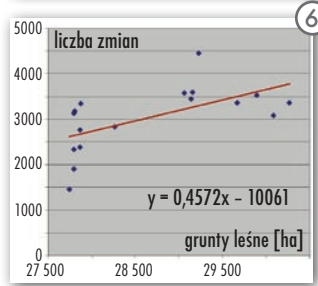
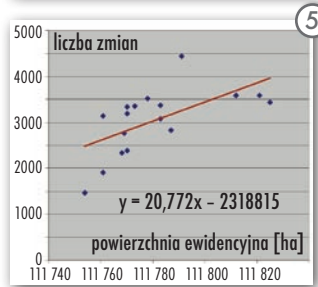
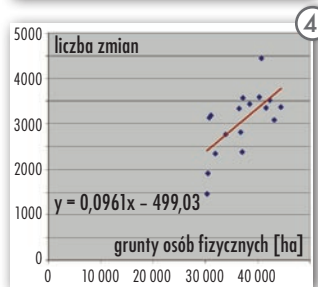
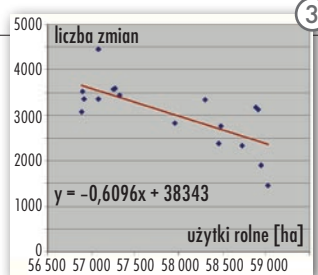
Ponadto stwierdzono wysoki stopień skorelowania (współczynnik korelacji na poziomie 0,55-0,65) pomiędzy rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych a pozostałymi analizowanymi zmiennymi. Liczba zmian wynikała z kształtowania się powierzchni: gruntów osób

fizycznych (w 64,53%), ewidencyjnej (60,67%), gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych (59,91%), gruntów zabudowanych i zurbanizowanych (54,95%) powiatu giżyckiego (tab. 3 oraz rys. 4, 5, 6 i 7). Jedynie powierzchnia gruntów pod wodami powiatu giżyckiego wykazuje niski stopień skorelowania z rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych – tym samym nie wpłynęła istotnie statystycznie na ich liczbę.

● GMINY MIEJSKIE

W następnym etapie przeprowadzono analogiczne badania w gminach miejskich (miastach) powiatu giżyckiego. Stwierdzono w nich wysoki ujemny stopień skorelowania (współczynnik korelacji na poziomie od -0,65 do -0,71) pomiędzy rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych a powierzchnią: użytków rolnych i gruntów pod wodami. Stwierdzono także, że liczba zmian wynikała z kształtowania się powierzchni: użytków rolnych (w 49,95%) i gruntów pod wodami (42,14%) gmin miejskich powiatu (tab. 3 oraz rys. 8 i 9).

Ponadto stwierdzono wysoki stopień skorelowania (współczynnik korelacji na poziomie 0,59-0,75) pomiędzy rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych a pozostałymi analizowanymi zmiennymi. Liczba zmian wynikała z kształtowania się powierzchni: gruntów osób fizycznych (56,18%), gruntów zabudowanych i zurbanizowanych (36,47%), gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych (34,75%) gmin miejskich powiatu (rys. 10, 11 i 12). Jedynie powierzchnia ewidencyjna części miejskiej powiatu giżyckiego wykazuje niski stopień skorelowania z rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych – tym samym nie wpłynęła istotnie statystycznie na ich liczbę.

Rys. 3-7. Wpływ struktury terenowej powiatu giżyckiego na liczbę zmian danych ewidencyjnych w latach 1991-2007

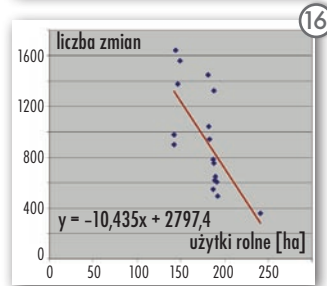
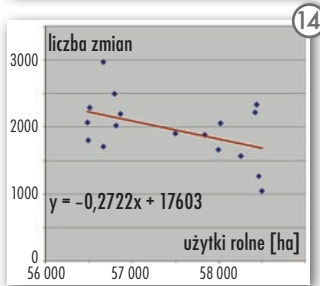
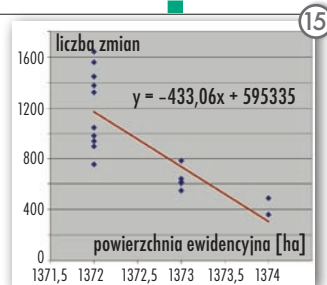
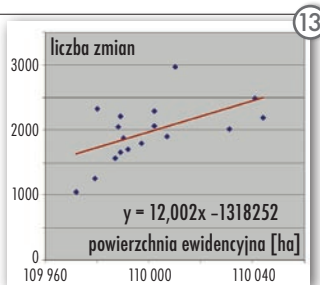
Rys. 8-12. Wpływ struktury terenowej gmin miejskich powiatu giżyckiego na liczbę zmian danych ewidencyjnych w latach 1991-2007

● GMINY WIEJSKIE

W dalszej kolejności przeprowadzono analizy w gminach wiejskich powiatu giżyckiego. Na ich podstawie stwierdzono wysoki stopień skorelowania (współczynnik korelacji na poziomie 0,55) pomiędzy rejestrowaną liczbą

zmian danych ewidencyjnych a powierzchnią ewidencyjną. Liczba zmian w 51,72% wynikała z kształtowania się powierzchni ewidencyjnej gmin wiejskich powiatu (tab. 3 oraz rys. 13).

Ponadto stwierdzono średni ujemny stopień skorelowania

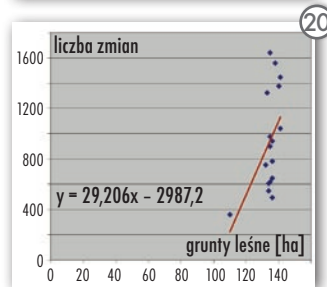
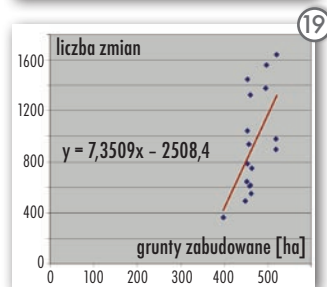
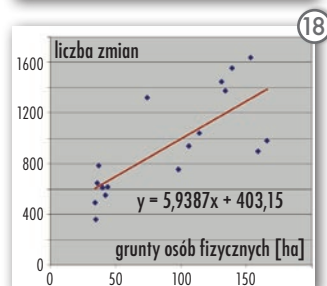
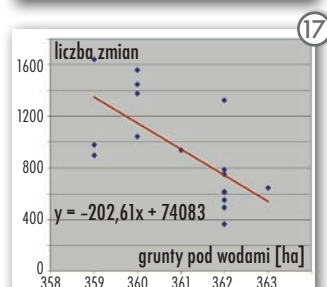
Rys. 13-14. Wpływ struktury terenowej gmin wiejskich powiatu giżyckiego na liczbę zmian danych ewidencyjnych w latach 1991-2007

nia (współczynnik korelacji na poziomie -0,48) pomiędzy rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych a powierzchnią użytków rolnych. Liczba zmian w 23,30% wynikała z kształtowania się powierzchni użytków rolnych gmin wiejskich powiatu (rys. 14).

Natomiast powierzchnia: gruntów pod wodami, gruntów osób fizycznych, gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych części wiejskiej powiatu giżyckiego wykazuje niski stopień skorelowania z rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych – tym samym nie wpłynęła istotnie statystycznie na ich liczbę.

• POSZCZEGÓLNE GMINY

Jako ostatnie przeprowadzono analizy w poszczególnych gminach powiatu giżyckiego. W gminie miejskiej Giżycko stwierdzono wysoki ujemny stopień skorelowania (współczynnik korelacji od -0,67 do -0,78) pomiędzy rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych a powierzchnią: ewidencyjną, użytków rolnych i gruntów pod wodami. Stwierdzono także, że liczba zmian

Rys. 15-20. Wpływ struktury terenowej miasta Giżycko na liczbę zmian danych ewidencyjnych w latach 1991-2007

wynikała z kształtowania się powierzchni: ewidencyjnej (w 61,16%), użytków rolnych (45,53%) i gruntów pod wodami (45,51%) miasta Giżycko (tab. 3 oraz rys. 15, 16 i 17). Ponadto stwierdzono wysoki stopień skorelowania (współczynnik korelacji na poziomie 0,50-0,75) pomiędzy rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych a powierzchnią: gruntów osób fizycznych, gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych. Liczba zmian wynikała z kształtowania się powierzchni odpowiednio: gruntów osób fizycznych (w 56,52%), gruntów zabudowanych i zurbanizowanych (34,58%), gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych (25,20%) miasta Giżycko (rys. 18, 19 i 20).

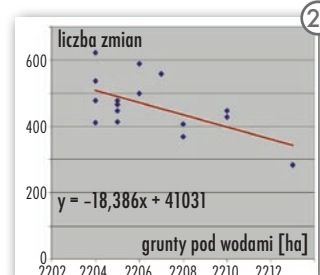
W gminie miejsko-wiejskiej Ryn stwierdzono wysoki ujemny stopień skorelowania (współczynnik korelacji na poziomie -0,59) pomiędzy rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych a powierzchnią gruntów pod wodami. Stwierdzono również, że liczba zmian w 34,68% wynikała z kształtowania się powierzchni gruntów pod wodami miasta i gminy Ryn (rys. 21).

Natomiast w gminie wiejskiej Krukłanki stwierdzono wysoki ujemny stopień skorelowania (współczynnik korelacji od -0,50 do -0,52) pomiędzy rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych a powierzchnią: gruntów pod wodami i użytków rolnych. Liczba zmian wynikała z kształtowania się powierzchni: gruntów pod wodami (w 27,30%) i użytków rolnych (25,10%) gminy Krukłanki (tab. 3 oraz rys. 22 i 23).

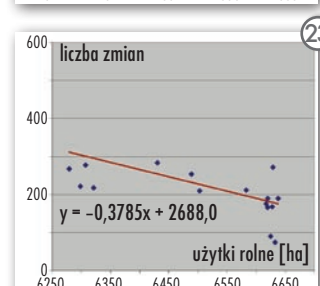
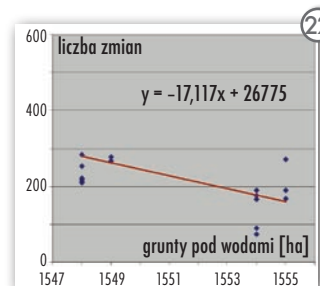
W gminie wiejskiej Wydmyny stwierdzono wysoki stopień skorelowania (współczynnik korelacji na poziomie 0,51) pomiędzy rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych a powierzchnią ewidencyjną. Liczba zmian

w 25,52% wynikała z kształtowania się powierzchni ewidencyjnej gminy Wydmyny (tab. 3 oraz rys. 24).

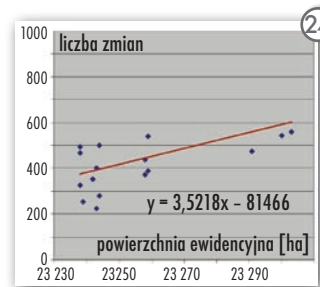
Natomiast powierzchnia: ewidencyjna, użytków rolnych, gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych, gruntów zabudowanych

Rys. 21. Wpływ powierzchni gruntów pod wodami miasta i gminy Ryn na liczbę zmian danych ewidencyjnych w latach 1991-2007

Rys. 22-23. Wpływ struktury terenowej gminy Krukłanki na liczbę zmian danych ewidencyjnych w latach 1991-2007

Rys. 24. Wpływ powierzchni ewidencyjnej gminy Wydmyny na liczbę zmian danych ewidencyjnych w latach 1991-2007

i zurbanizowanych, gruntów pod wodami i gruntów osób fizycznych w pozostałych – poza wyżej wymienionymi przypadkami – dla poszczególnych gmin powiatu giżyckiego wykazuje niski stopień skorelowania z rejestrowaną liczbą zmian danych ewidencyjnych, a tym samym nie wpłynęła istotnie statystycznie na ich liczbę (tab. 3).

● UWAGI KOŃCOWE

Na podstawie przedstawionych w pracy charakterystyk ilościowych, procentowych i funkcyjnych sformułowano wnioski przedstawione w ramce obok. Generalnie można stwierdzić, że liczba zmian danych ewidencyjnych wynika średnio w 50% z kształtowania się struktury terenowej powiatu giżyckiego, a w szczególności z kształtowania się arealu gruntów użytkowanych rolniczo oraz powierzchni gruntów osób fizycznych.

Na obszarze powiatu giżyckiego znajduje się ponad 100 jezior, w tym największy i najbardziej znany kompleks jezioro Kisajno i Niegocin, zlokalizowany na terenie miasta Giżycko oraz otaczającej go gminy Giżycko. Charakterystyczne dla powiatu są również bory mieszane, bagna i torfowiska, wśród których na szczególną uwagę zasługuje kompleks Puszcza Borecka, zlokalizowany na terenie gminy Krukłanki, stanowiący jedyną w regionie pozostałość tzw. lasu pierwotnego. Największy zaś udział w ogólnej powierzchni powiatu stanowi areal gruntów użytkowanych rolniczo. Jednak wraz z zapoczątkowanymi w roku 1989 przemianami nastąpiło zmniejszenie się powierzchni użytków rolnych, z jednoczesnym wzrostem powierzchni gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych, a także powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych powiatu.

W znaczący sposób na podniesienie świadomości dys-

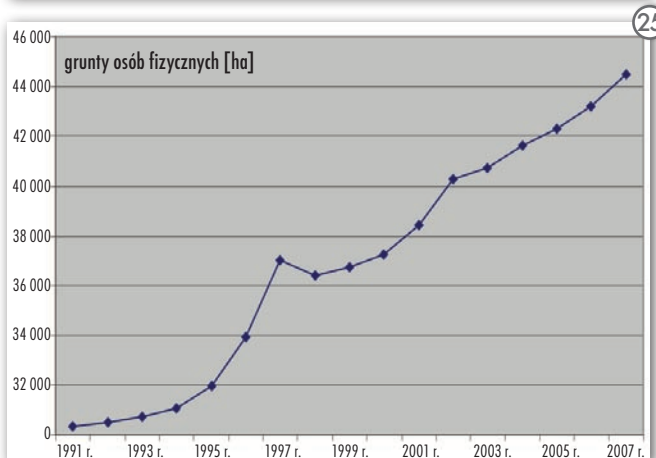
ponowania prawem do nieruchomości oraz rejestrowaną w powiecie giżyckim liczbę zmian danych ewidencyjnych wpłynęły zarówno przemiany w kraju, jak i toczące się ze zmienną intensywnością od 1989 r. prace nad reformą ustrojową państwa i administracji publicznej oraz związane z nimi proces legislacyjny. Jak stwierdzono, „świadomość dysponowania prawem na nieruchomości z roku na rok rośnie i wymusza działania zapewniające zgodność zapisów w księgach wieczystych z zapisami w ewidencji, o czym świadczą liczby zmian w ewidencji wykonane na podstawie badań ksiąg wieczystych i odpisów z tychże, jak również (...) drogą postanowień sądu o założeniu księgi wieczystej, o wpisaniu prawa własności” [Kazimierczak-Kośka, Kośka 1996], czego efektem był wzrost powierzchni gruntów osób fizycznych w powiecie (tab. 2 oraz rys. 25).

Reasumując, o liczbie zmian danych ewidencyjnych rejestrowanych w powiecie giżyckim w latach 1991-2007 decydowały zarówno przemiany w kraju, jak i zmiany w strukturze terenowej powiatu, a także jego położenie w centrum Krainy Wielkich Jezior Mazurskich – jednego z najatrakcyjniejszych krajobrazowo – oraz zachowania podmiotów będących dysponentem prawa do nieruchomości, związane zarówno z wykorzystaniem walorów turystyczno-rekreacyjnych powiatu, jak i będące efektem podniesienia świadomości dysponowania prawem do nieruchomości.

DR INŻ. ANETA DĄBROWSKA
(Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy, Wydział Turystyki i Geografii, Zamięscowy Ośrodek Dydaktyczny w Elku)
MGR INŻ. JAN SACHRYŃ
(Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Geodezji i Gospodarki Przestrzennej, Katedra Geodezji Rolnej i Katastru)

Z przeprowadzonych analiz wyników powiatu giżyckiego na liczbę zmian danych ewidencyjnych rejestrowanych w latach 1991-2007 wyciągnięto następujące wnioski:

- W gminach miejskich liczba zmian danych ewidencyjnych w uzależniona była głównie od zmian powierzchni gruntów osób fizycznych, a następnie od zmian powierzchni: użytków rolnych, gruntów pod wodami, gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych oraz gruntów zabudowanych i zurbanizowanych.
- W gminach wiejskich liczba zmian danych ewidencyjnych najciślej uzależniona była od zmian powierzchni ewidencyjnej oraz powierzchni użytków rolnych.
- W całym powiecie giżyckim w największym stopniu na liczbę zmian danych ewidencyjnych wpływały zmiany powierzchni gruntów osób fizycznych, a następnie zmiany powierzchni ewidencyjnej oraz powierzchni: użytków rolnych, gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych, a także gruntów zabudowanych i zurbanizowanych.

Rys. 25. Powierzchnia gruntów osób fizycznych w powiecie giżyckim w latach 1991-2007

RECENZENT
DR HAB. INŻ. JANUSZ SCHILBACH,
profesor Uniwersytetu Rolniczego
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Praca naukowa finansowana ze środków na naukę w latach 2007-2008 jako projekt badawczy. Źródło wszystkich tabel i wykresów: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami SP w Giżycku. Temat był prezentowany na V Podlaskim Forum GIS „Infrastruktura danych przestrzennych w Polsce a dyrektywa INSPIRE”, Augustów, 28-30 sierpnia 2008 r.

Źródła:

- Frankowski Z., 1991: Zastosowanie metod taksonomicznych w badaniach przestrzennych, Agencja Wydawnicza IGPiK, Warszawa;
- Kazimierczak-Kośka E., Kośka T., 1996: Wykorzystanie informacji o liczbie zmian w ewidencji gruntów i budynków w procesach decyzyjnych. VI Konferencja NT „Systemy Informacji Przestrzennej”, PTIP, Warszawa;
- Sachryń J., Surowiec S., 2006: Badanie zmian danych ewidencyjnych rejestrowanych w różnych programach komputerowych. Ogólnopolska Konferencja NT „Aspekty tworzenia katastru nieruchomości”, Olsztyn;
- Sobczyk M., 2000: Statystyka. PWN, Warszawa;

- Ustawa z 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (DzU z 1989 r. nr 30, poz. 163, z późn. zm.);
- Ustawa z 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (DzU z 1990 r. nr 32, poz. 191 z późn. zm.);
- Ustawa z 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (DzU z 1998 r. nr 104, poz. 656 z późn. zm.);
- Ustawa z 13 października 1998 r. przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (DzU z 1998 r. nr 133, poz. 872 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 sierpnia 1998 r. w sprawie utworzenia powiatów (DzU z 1998 r. nr 103, poz. 652);
- Rozporządzenie ministra rozwoju regionalnego i budownictwa z 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (DzU z 2001 r. nr 38, poz. 454);
- Uchwała nr XXXIV/474/05 z 31 sierpnia 2005 r. Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego w sprawie przyjęcia zaktualizowanej Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. (DzU Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2005 r. nr 149, poz. 1726).